

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 9. 5. 2024

Podnet na preverenie č.: 0126/SO/2024

Predmet podnetu: príspevok na službe Facebook

Služba: Facebook

Subjekt: Meta

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. 0126/SO/2024 a podľa ustanovenia § 150 ods. 7 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. ho **odkladá**.

Úloha:

Kancelária Rady odloží podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu a upovedomí o tom podávateľa podnetu.

T: 20. 5. 2024

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 9. 5. 2024

Podnet na preverenie č. 0126/SO/2024, zaevidovaný dňa 5. 4. 2024

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: príspevok na službe Facebook

Dátum poskytnutia obsahu:

Služba: Facebook

Subjekt: Meta

Dátum: 30. 4. 2024

OBSAH PODNETU:

Podanie podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu

Odoslané dňa: Ut, 02. 04. 2024 - 20:06

Uveďte platformu, na ktorej je dostupný nahlasovaný obsah: Facebook

Link:

<https://www.facebook.com/100023157863653/posts/pfbid02fcaP4e5FVqBpnpsWfk3g7AMf4nZzQZSDUE374QSpwTQDvitRwdWEpKb34WhRJ4d2l/?app=fbl>

Uveďte, prečo má byť nahlasovaný obsah nelegálny: Napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

Kedy a akým spôsobom ste o nelegálnom obsahu informovali platformu a aká bola jej reakcia na nahlásenie: Ide o verejne osočovanie a podávanie klamlivých informácií, platforma Facebook ignorovala naši žiadosť o nahlásenie

Ak rada pre mediálne služby nie je vecne príslušná na vybavenie podnetu, súhlasím, aby bol môj podnet vrátane príloh postúpený na vybavenie vecne príslušnej inštitúcie (súhlas sa neuplatní v prípade postúpenia podnetu na základe zákona): Nie

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1) *Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a*

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelineárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2) *Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.*

§ 150 ods. 7:

b) Regulátor podnet na preverenie odloží, ak podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov,

§ 151 ods. 2:

Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý

a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) napíňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 151 ods. 3:

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

§ 422d Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti

(1) Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 423 Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

(1) Kto verejne hanobí

a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo

b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

§ 424 Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

(1) Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada pre mediálne služby z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je v zmysle § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania alebo schvaľovania trestných činov terorizmu alebo z definícií trestných činov uvedených v § 151 ods. 2 písm. d) zákona č. 264/2022 Z. z., ktorých znaky sú vymedzené v zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, avšak v zmysle tohto ustanovenia v jej kompetenciách nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce, neetické či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu „nelegálneho obsahu“ – t. j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu, podnecovania ku konaniu alebo schvaľovania konania, ktoré napíňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, znaky trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo znaky trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti. Kompetenciou Rady pre mediálne služby tiež nie je posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť tvrdení alebo teórií, ktoré nie sú podložené faktami alebo vedeckými dôkazmi (napr.

tzv. „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“), ak tieto tvrdenia súčasne nenapĺňajú vyššie uvedenú definíciu „nelegálneho obsahu“.

Zároveň však podľa § 110 ods. 3 písm. q) zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta obsah:

- na službe Facebook, subjekt: **Meta Platforms Ireland Limited, 4 Grand Canal Square, Dublin 2, D02 X525, Írsko**, a to konkrétne:
<https://www.facebook.com/100023157863653/posts/pfbid02fcaP4e5FVqBpnpsWfk3q7AMf4nZzQZSDUE374QSpwTQDvitRwdWEpKb34WhRJ4d2l/?app=fbl>

ktorý podľa názoru podávateľa môže napĺňať znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti. Podávateľ zároveň vo svojom podaní uviedol že „ide o verejne osočovanie a podávanie klamlivých informácií, a že platforma Facebook ignorovala jeho žiadosť o nahlásenie,“. Podanie obsahovalo aj URL link, na ktorej sa má nachádzať predmetný obsah a snímky obrazovky predmetného obsahu.

S ohľadom na predmet podnetu Kancelária posudzovala predmetný obsah na základe **§ 151 ods. 2 zákona o mediálnych službách**: „*Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu, b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*“

Predmetné podanie smerovalo voči obsahu, ktorý mal byť uverejnený na službe Facebook. Podľa zistenia Kancelárie predmetný obsah bol v čase vykonávania analýzy na tejto službe už nedostupný, t. j. po kliknutí na priložený URL link sa zobrazila stránka služby Facebook s oznamom o možných dôvodoch jeho aktuálnej nedostupnosti. Kancelária následne kontaktovala podávateľa za účelom overenia správnosti uvedeného URL linku v podaní, pričom v čase vypracovania analýzy podávateľ na uvedenú žiadosť neposkytol odpoveď.

Ako ďalej vyplýva z podania a priložených snímok obrazovky (viď. príloha), je pravdepodobné, že namietaný obsah predstavoval diskusiu používateľov služby Facebook, pravdepodobne obyvateľov spoločného bytového domu alebo susedov, ktorí sa navzájom poznali a ktorí sa pravdepodobne dostali do slovného konfliktu, pričom sa navzájom urážali a používali dehonestujúce výrazy a označenia za použitia komentárovej sekcie služby Facebook.

Kancelária ďalej pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu osobitne vychádzala z ustanovení **§ 424 ods. 1** zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona („Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti“): *(1) Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky*, ďalej aj z ustanovení **§ 422d ods. 1** zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona („Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov

proti ľudskosti“): „(1) Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky“, ďalej aj z ustanovení § 423d ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona („Hanobenie národa, rasy a presvedčenia“): „(1) Kto verejne hanobí a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky“.

Na základe vyššie uvedených skutočností vyplývajúcich z podania Kancelária zastáva názor, že predmetné obsahy (spolu päť snímok publikovaných na službe Facebook) svojou povahou v čase dostupnosti predmetného obsahu nenapĺňali definičné znaky nelegálneho obsahu tak, ako sú uvedené v ustanovení § 151 ods. 2 zákona o mediálnych službách, podľa ktorého sa nelegálnym obsahom na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu, alebo podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

V súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami Kancelária konštatuje, že obsah publikovaný na predmetnom linku na službe Facebook **nie je pre používateľov tejto služby verejne dostupný**. Na základe tejto skutočnosti, t. j. nedostupnosť predmetného obsahu, sa v súlade s § 150 ods. 7 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách („Regulátor podnet na preverenie odloží, ak podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov“), Kancelária sa domnieva, že daný podnet na preverenie je aktuálne nepreskúmateľný a preto ho navrhuje odložiť.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností Kancelária podľa ustanovenia § 150 ods. 7. písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách navrhuje podnet na preverenie č. 0126/SO/2024 odložiť.

Prepis/popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0126/SO/2024)

URL:

<https://www.facebook.com/100023157863653/posts/pfbid02fcaP4e5FVqBpnpsWfk3g7AMf4nZzQZSDUE374QSpwTQDvitRwdWEpKb34WhRJ4d2l/?app=fbl>

Po zadaní zadanej URL adresy sa zobrazí predmetná informácia o nedostupnosti daného obsahu:

„Tento obsah je momentálne nedostupný. Keď sa toto stane, tak zvyčajne preto, že vlastníčik či vlastníčka zdieľali obsah iba s malou skupinou ľudí, zmenili nastavenia zobrazenia alebo bol ich obsah odstránený.“